

ABSTRAKT

NEPOUŽITELNÁ LÉČIVA V LÉKÁRNÁCH ČR I.

Student: Jakubcová K.

Vedoucí diplomové práce: Kotlářová J.

Katedra sociální a klinické farmacie, Farmaceutická fakulta v Hradci Králové, Univerzita Karlova v Praze, Česká republika

Úvod: Nepoužitelná léčiva jsou léčiva nevyhovující jakosti, prošlá, zjevně poškozená nebo nespotřebovaná, která se nedají dále použít pro léčení. Patří mezi nebezpečný odpad a zacházení s nimi se řídí příslušnými právními předpisy.

Cíl práce: Zmapovat situaci kolem nepoužitelných léčiv v lékárnách na přelomu let 1999 a 2000 a porovnat ji se stavem v českých lékárnách v roce 2005.

Metodika: Dotazníkový průzkum v lékárnách ČR. Celkem bylo zpracováno 176 dotazníků získaných ze 171 lékáren.

Výsledky: Nepoužitelná léčiva odebírali ve 170 dotazovaných lékárnách, pouze 1 lékárna tuto povinnost neplnila. Lékárník se podílel na sběru NPL v 74,9 % lékáren. Vybraná NPL byla v 72,5 % lékáren ponechána v původním obalu. NPL jsou v lékárně skladována ve sběrných nádobách. Nejčastěji používaná sběrná nádoba byla plastová (63,2 %), modrá (20,5 %), tvaru válce (21,6 %). V 62,6 % lékáren dávali NPL vzniklá v lékárně do stejné sběrné nádoby jako NPL od pacientů. Nádoba byla v 61,4 % dotazovaných lékáren pro pacienty nedostupná, nejčastěji umístěná ve skladu (15,8 %) a v oficíně (14,0 %). Odvoz NPL byl nejčastěji jedenkrát za měsíc v množství do 5 kg. Firma, která nejčastěji zajišťovala odvoz a likvidaci byla MVDr. Skula – Terpes (9,4 %). Evidenci NPL jako odpadu vedli ve 46,2 % lékáren, nejčastěji ve formě sešitu. Okresní úřady se podílely na úhradě nákladů spojených s odvozem a likvidací NPL v 86,5 % dotazovaných lékáren. Likvidace nepoužitelných návykových látek se v 36,2 % lékáren prováděla podle zákona o návykových látkách. Možnosti vyjádření připomínek využilo pouze 19,3 % lékáren. Nejvíce se připomínky týkaly plýtvání léky.

Závěr: Z průzkumu jsem získala přehled o situaci kolem nepoužitelných léčiv v letech 1999 a 2000. V porovnání s novějším průzkumem provedeným v létě 2005 se situace v lékárnách významně nezměnila. Lékárníci by měli i nadále informovat o správném nakládání s nepoužitelnými léčivy a dbát tak na zdraví lidí a ochranu životního prostředí.